

starši in učitelji snidejo po večkrat in se familijarno pogovarjajo o tem, kar treba za dobro vzgojo otrok. Sčasoma bodo starši čutili sami potrebo takih razgovorov. Zanimanje za to, kar delajo otroci v šoli, bo postalo večje in uspeh pri vzgoji in pouku lepši v korist otrokom samim in staršem. Najugodnejši dnevi za take sestanke bi bile nedelje po krščanskem nauku. Takrat imajo ljudje čas in marsikdo se bo odzval vabilu. Ako hočemo doseči, da bo stik šole z domom trajnejši, žrtvujemo nekaj ur v nedeljah in praznikih in stopimo pred narod. Starši naj v nas spoznajo, da jim hočemo dobro, oni naj uvidijo, da je nam učiteljem na tem, da se njihov najdražji zaklad — otroci — kar najbolje vzgajajo in poučujejo. Učiteljstvo topliške šestrazrednice si lahko čestita na vrlo uspelem roditeljskem večeru, ki ga je priredilo dne 7. aprila v prostorni risarski dvorani tamošnje šole. Zanimanje za ta sestanek je bilo tako veliko, da je bila dvorana nabito polna. Nad 400 ljudi je pazno sledilo govoru nadučitelja tovariša Fr. Kozjaka, ki je v živahnih besedah slikal pomen roditeljskih sestankov. Vabil je starše naj pridejo pogostokrat v šolo, kjer imajo priliko, se z učiteljstvom pogovarjati o otrokih. Vsaka ljubeča mati najbolj pozna vse slabosti in vrline svojega otroka. Roko v roki hodita mati in učiteljica, oče in učitelj! Učiteljstvo spozna pri takih pogovorih dobre in slabe strani odgoje doma, starši pa zvedo, kako in kaj se otroci v šoli uče. Treba tukaj harmonije, treba zaupanja. Starši, podpirajte šolo, saj s tem koristite otrokom svojim! Naročajte si „Domače ognjišče“! Govor je bil sprejet z aplavzom. — Dne 14. aprila pa je sličen večer priredilo učiteljstvo šole v Šmartnem pri Litiji. Zbralo se je veliko občinstva, iz vasi same pa so bili menda vsi vrli Šmarčani navzoči. Tudi iz sosedne Litije je došlo precej staršev. Tovariš nadučitelj M. Debelak je v poljudnih besedah govoril o potrebi stika šole z domom. Prepričan sem, je rekel govornik, da ni noben, kar je navzočih, pričakoval razburljive zabave — šola ni za zabavo — v teh prostorih, a prišli ste, da se pogovorimo o načinu, kako najbolje vzgajati vaše otroke, da bodo kdaj vrli udje človeške družbe in zvesti sinovi in hčere milega naroda slovenskega. — Priporočal je staršem, da pridejo pogostokrat v šolo in se pri učiteljstvu informujejo o svojih otrokih. Da je za take roditeljske sestanke zanimanje čimvečje, je g. nadzornik Stiasny kazal na obeh večerih skioptiške slike. V Toplicah nam je v poljudnih besedah razložil svoje potovanje v Pariz, v Šmartnem pa potovanje v Carigrad. Žel je za svoje predavanje v obeh krajih srčno pohvalo in veliko priznanje. — Dne 21. aprila pa je priredil tovariš Fortunat Lužar, učitelj v Izlakah, tudi roditeljski sestanek. O vzgoji je govoril tovariš Matija Pelko iz Toplic, in svoje potovanje po Italiji je s skioptiškiimi slikami pojasnjeval g. Lužar. Tudi ta roditeljski sestanek se je vrlo obnesel. — Tako dela učiteljstvo; kdor se čuti krepostnejšega, naj prime kamen in ga naj vrže vanje.

Okrajna učiteljska skupščina za goriški okraj bo v sredo, dne 26. junija 1907, ob 9. uri predpoldne v telovadni dvorani c. kr. ženskega učiteljišča v Gorici. Vzpored: 1. Uradna naznanila. 2. Opazke c. kr. okr. šol. nadzornika. 3. Praktične učne slike iz risanja po prostejših metodah; c. kr. prof. Anton Gvaiz. 4. Načrt enotnega šolskega reda v zmislu § 86. dok. šol. in učen. reda. — Poroča nadučitelj Ivan Korn. 5. Nerazdeljeni dopoldanski pouk. — Poroča nadučitelj Josip Urbančič. 6. Šolski izleti. — Poroča učitelj Anton Musič. 7. Roditeljski večeri. — Poroča nadučitelj Rudolf Vižintin. 8. Šolske hranilnice. — Poroča učiteljica Kristina Doljak. 9. Poročilo komisije za okrajno učiteljsko knjižnico. 10. Volitev komisije za okrajno učiteljsko knjižnico. 11. Volitev stalnega odbora za prihodnjo okrajno učiteljsko konferenco. 12. Samostalni predlogi, ki naj se predlože pismeno do 20. junija 1907. Konferenca se morajo udeležiti vsi redni učitelji in učiteljice okraja, pomožnim učnim osebam pa je udeležba prosta.

Iz seje c. kr. okrajnega šolskega sveta za goriško okolico: Uradna naznanila se vzemo v znanje. Dovolje se petletnine, in sicer g. Krstnik Leopoldi in Vilharju Franu VI., Medveščku Petru V. in Jug Josipini ter Pavlinu Leopoldu IV. Gdč. Gostiša Karolina, učiteljica v Strandžu, se je odpustila iz službe, ker se je poročila. Nademestilo se jo je začasno z gdč. Olgo Furlani. Trem učiteljicam se je dovolil daljši dopust zaradi bolezni, eni olajšava v poučevanju. Slednjič se je prešlo na

dnevni red preko pritožbe proti neki učiteljici, ker ni bilo povoda za disciplinarno postopanje. K. K.

Okrajni šolski nadzorniki za Trst in okolico. Upokojeni profesor trgovinske in pomorske akademije dr. Mihael Stenta, vadniški učitelj Ivan Nekerman in ravnatelj meščanskih šol, Ivan Pettener, so imenovani za okrajne šolske nadzornike za Trst in okolico.

Prvi roditeljski sestanek na Goriškem. V Lokvi na Krasu se je vršil v nedeljo, dne 21. aprila, roditeljski sestanek, ki je bil obenem začetni ter je bil prirejen kolikortoliko tudi z namenom, odpreti tudi v naši goriški deželi že enkrat sezono roditeljskih sestankov. Ta sestanek je bil tako dobro obiskan, da sme biti tamkajšnje učiteljstvo popolnoma zadovoljno; zreti sme s ponosom na svoj uspeh; pričakovati sme, če bo nadaljevalo to pot, v bodočnosti najlepših sadov svoje trudoljubne požrtvovalnosti. — Sestanek je otvoril tovariš Al. Hreščak, ki je v kratkem nagovoru pozdravil zbrane roditelje, jim pojasnil ta, zanje tako nenavaden shod, jim razložil nato v kratkih besedah veliko potrebo zblizanja šole z domom, v čemer se je do sedaj tako sistematično grešilo, ter konstatiral dejstvo, da vidi že v tako obilnem odzvanju na povabilo najboljšo voljo roditeljev pomagati šolskim vzgojiteljem njihovih otrok do skupnega smotra, ki bodi vedno in povsod: blaginja naše mladine, boljša bodočnost naših otrok. — Nato je začel tovariš Ant. Mervič svoje predavanje o vzgoji. Razložil je pričujočemu pazno poslušajočemu občinstvu v dolgem, poljudnem govoru, kaj je vzgoja njen namen in njena važnost. Podal je roditeljem z mnogimi zgledi iz praktičnega življenja jasno sliko, kako potrebuje vsaka stvarca v prirodi skrbne vzgojevalne roke, da se razvije enkrat v to, zakar je določena že od prvega začetka. Prešel je po teh stvarnih zgledih na vzgojo otrok, teh najpopolnejših stvari v prirodi, a vkljub temu skoro najpotrebnejših skrbne materine roke, ter začrtal nato z jasnimi besedami paralelo med vzgojo rastlin in živali ter med vzgojo otrok. — Podal je nato prisotnim nekaj statističnih podatkov, koliko otrok je kaznovanih vsako leto z zaporom po raznih državah, kar se lahko napiše vse na rovaš slabe vzgoje. Tri važne vzgojevalne faktorje imamo, ki tako uspešno posezajo v otrokovo življenje in to so: dom, šola in cerkev. Zdrav razum že zahteva, da bi ti trije faktorji šli z roko v roki na imenitno delo, od česar zavisi vse poznejše življenje in vsa bodoča sreča gojencev. Toda le površen pogled naokolo nas prepriča, da gredo ti trije faktorji brezobzirno vsak svojo pot. Temu je treba pa na vsak način odpomoči. — Ves tovarišev govor so spremljali prisotni starši z odprtimi očmi in ušesi, kar naj mu bo porok, da ni ostal njegov govor brez uspeha in učinka. Tudi neprestano pri-trjevanje med govorom, ter končna glasna pohvala pričata, da je govoril tovariš Mervič vsem iz srca, potrkal vsem na one strune, ki so se ne le radovaljno in z veseljem odzvale njegovemu trkanju, ampak tudi vibrirale še dolgo potem; ta vibracija v roditeljskih srcih, se je razvila v skupno prošnjo, naj bi se tak sestanek kaj kmalu zopet ponovil. — Prvi korak je torej storjen, korak, ki nas približa ljudstvu, ki nas prinese bližje njegovemu sreču in čigar uspeh nam je porok za to, da je bil dobro namerjen, ter da smemo brez skrbi korakati po začrtanem potu. Edino ta pot nas privede gotovo v naročje srečnejše bodočnosti: Torej kličemo vsem tovarišem na Goriškem: Naprej k ljudstvu!

Razgled po šolskem svetu.

— **Glavne šolske počitnice.** Kakor je c. kr. brz. korespondenčni biro zvedel, je minister za uk in bogočastje odredil, da se ima dne 6. julija zaključiti šolsko leto 1906/07. na vseh onih srednjih šolah, učiteljišcih, obrtnih, trgovinskih in navtičnih šolah ter sličnih zavodih, na katerih bi imel pouk redno trajati do dne 15. julija 1907.

— **Podaljšanje velikih počitnic.** Naučno ministrstvo proučuje vprašanje o podaljšanju velikih počitnic po srednjih šolah. Počitnice naj bi se pričele s 1. julijem in bi trajale do 15. septembra, ko se zopet prične pouk. Da nedomeste šolske dneve, ki odpadejo, nameravajo skrečiti med šolskim letom proste dneve. Načrta letos najbrže še ne izvrše, a za nekaj dni nameravajo že letos podaljšati počitnice.

— **Bolgarsko vsenčilišče ostane zaprto.** Iz Sofije poročajo: Pogajanja, ki so se vršila med odposlanstvom bivših bolgarskih vsenčiliških profesorjev in ministrom Apostolom, so se razbila, ker ni mogel poslednji sprejeti pogoja, da se vsi odpuščeni profesorji brez razlike zopet sprejmejo v službo. Nekemu uredniku sofijskega „Dena“ je minister izjavil sledeče: Pogajanja so prekinjena. Vlada ne more in corpore namestiti vseh bivših profesorjev, in zato ostane vsenčilišče zaprto do konca leta. Na vprašanje, obnovi li vlada pogajanja, je minister Apostol izjavil, da je to povsem izključeno, češ, da ne more vlada na noben način sprejeti pogojev, ki so jih stavili profesorji.

— **Štrajk vsenčiliških dijakov.** Iz Lizbone poročajo, da so pričeli tamkaj vsi dijaki vsenčilišča štrajkati, in sicer zaradi tega, ker je senat pred par meseci kaznoval nekega dijaka, potem pa tudi sedem kolovodij dijaške demonstracije, ki je bila prirejena proti tej kazni. Po velikonočnih praznikih so začeli dijaki štrajkati ter nočejo na predavanja. Vlada je izkušala posredovati, toda brez uspeha. Skupno štrajka okolo 10.000 dijakov.

Raznoterosti.

× **Statistika veroizpovedanj.** Glasom najnovejših statističnih podatkov je stanje poedinih veroizpovedanj nastopno; Od 1.563.445.000 ljudi, ki bivajo na zemlji je 588.862.000 kristjanov, od teh je 272.638.000 katolikov, 166.006.500 protestantov, 120.157.000 pravoslavnikov. Nadalje je 11.222.000 židov, 216.630.000 mohamedancev, 137.935.000 budhistov, 209.059.000 hindustancev, 231.816.000 konfucijevcev, 29.900.000 sintoistov, 157.069.500 animistov, fetišistov in sličnih, a 15.352.500 ljudi najrazličnejših veroizpovedanj.

× **Bogata dedščina.** Bankirjeva žena Špeyer je zapustila mestu Frankfurtu za znanstvene namene tri milijone mark.

× **Koliko časopisov je na vsem svetu.** V Evropi je glede časopisja na prvem mestu Nemčija, kjer izhaja 5500 raznih časopisov, med temi 800 dnevnikov. Na Angleškem je 2000 časopisov, a dnevnikov je med temi 1608. Na Nizozemskem je 250 dnevnikov, pred 60 leti pa je bilo vseh časopisov komaj pet. V Italiji izhaja 1400 časnikov. V Avstriji imamo 3320 listov, in sicer 172 dnevnikov, 723 tednikov, 959 polmesečnikov 1102 mesečnikov, ostali izhajajo še v večjih odmorih. Pred letom 1848. je bilo v Avstriji samo 79 listov, med temi 17 uradnih. Največ jih pride na Nižo Avstrijo, namreč 1312, in na Češko 824. Dve tretjini listov, 2034, je nemških, 694 čeških, 265 poljskih itd. V vsi Evropi se tiska približno 20.000 listov. Tudi Amerika ne zaostaja, samo v Zedinjenih državah je lani izhajalo 12.050 listov. Celo zamorci imajo 120 listov. Leta 1905. se je v Zedinjenih državah tiskalo na dan 19.624.757.000 števk raznih časopisov. Skupni kapital teh listov je znašal 1.456.000.000 kron. — V Aziji izhaja čez 3000 časopisov. Največji del odpade na Japono in Indijo. Samo v Tokiju izhaja 120 časopisov. — V Afriki izhaja okolo 200 listov, v Avstraliji pa le neznatno število.

Po sklepu lista.

Tovarišem v volilnem okolišu Maribor-Slov. Bistrica-Konjice!

Tudi v našem volilnem okraju si stojita dva kandidata nasproti. In sicer nam je odločevati med pristašem protiškolske in protiučiteljske „Kmečke zveze“, Francem Piškom, in pristašem šolstvu naklonjene „Narodne stranke“, Viktorjem Glaserjem. Kam naj se obrnejo simpatije vsega učiteljstva, o tem pač ni premišljevali. Viktor Glaser, inteligenten mož odločnega značaja, je že na svojem prvem volilnem shodu jasno in določeno označil svoje stališče napram šoli; njegova tozadevna izvajanja so našla v vseh šolstvu prijaznih novinah splošno priznanje. Dočim stremi napredni naš kandidat za temeljito in vsestransko naobrazbo, želeč našemu narodu prosvete in zopet prosvete, prisega kleri-

kalni kandidat na mračnjaški program laži-kmečke zveze, ki se je že na svojem ustanovnem shodu izrekla za petletno šolsko dobo. In klika okrog „Slov. Gospodarja“ podlo blati najuglednejše naše šolnike, može, ki so v delu za narod in mladino osiveli. Baš v zadnjem „Slov. Gospodarju“ pa čitamo zopet novo nesramnost, ki se glasi: „Učiteljstvu pa povemo, da ga ljudstvo itak že ne mara, po volitvah bo ga pa sodilo!“ Proti takemu početju nastopiti je dolžnost vsakega učitelja; zato pa, tovariši, na delo za našega kandidata. Agitirajte od hiše do hiše po zgledu kmečkih zvezarjev in zastavite sploh sedaj v zadnjem času vse moči za Viktorja Glaserja.

Listnica uredništva.

Na Goriško: Nadejamo se, da ste se dobobra pomenili pri zborovanju svojega učiteljskega društva, zato se nam ne zdi potrebno, da bi priobčili oni dopis. Morda se da mirnim potem dognati sporazumljenje. Upamo, da nam pritrdite. Pozdrav!

Razpis častnih nagrad.

Vsled sklepa občinskega sveta ljubljanskega z dne 3. t. m. razpisuje mestni magistrat za Jana Lega mladinsko knjižnico dvoje častnih nagrad v znesku 300 K in 200 K najboljšima mladinskima spisoma, namenjenima kot primerno čtivo ljud. šol. mladini 10—14 let. Snov bodi spisoma zajeta iz domačega življenja. Pripovedovanje bodi veselo in živahno, brez sentimentalnih, dandanes le preobličajnih premisij. Vsak rokopis ima obsegati približno pet tiskovnih pol male osmerke.

Za natečanje se določa rok 31. dne decembra t. l. Pisatelji, ki se mislijo za katero omenjenih nagrad potezati, naj adresirajo svojo z geslom nad vizitko v zaprtem zavitku opremljene rokopise na predsedstvo mestnega magistrata, ki jih bo potem poslalo v oceno presojevališču obstoječemu iz petorice pisateljev strokovnjakov.

Nehonorirani rokopisi vrnejo se pisateljem pod adreso gesla.

Poleg častne nagrade prejme pisatelj od založnika še pisateljsko nagrado.

Mestni magistrat ljubljanski, dne 23. aprila 1907.

(19) 15

Poskusite
in priporočite
== izdelke ==
Vydrove tovarne hranil
v Pragi VIII. Cenovnik zastoj.

(59) 3—2

Naznanilo!

Za posojilnice Rajfeisenovke
ima potrebne tiskovine v slovenskem jeziku v zalogi
edino le

Ant. Umek v Brežicah in v Krškem.

Učni načrti

izvod po 50 h za enorazrednice in dvorazrednice; za trirazrednice do osemrazrednice po 60 h, po pošti 5 h več. Prodaja (6) 12—5

v obeh jezikih
za ljudske šole
vseh kategorij na
Kranjskem

„Učiteljska tiskarna“
v Ljubljani, Gradišče štev. 4.